

ze služebního poměru částku 6.000 Kč nepřevyšující, byl na tom lépe než poškozenec, který ve služebním poměru jen několik málo měsíců, za něž má sice více než 500 Kč měsíčně, avšak za ostatní měsíce nemá nic, je stížnosti přisvědčiti, leč okolnost ta sama o sobě nemůže odůvodniti výklad stížností hájený, neboť shora uvedená nesrovnalost, která vzniká všude tam, kde právní nárok je závislý na příjmech určité výše, spočívá na zákonném ustanovení, které vylučuje válečného poškozence z nároku na důchod po dobu, po kterou má služební požitky převyšující 6.000 Kč ročně. — —

Č. 13.053.

Živnostenské právo: I. Před dozorčím zákrokem podle § 146 živn. řádu nemusí býti strana slyšena, není-li to nutno ke zjištění skutkové podstaty tohoto zákroku. — II. * Výrazem »nejméně dvouleté zaměstnání« v bodu 8 min. nař. č. 196/1907 ř. z. ve znění min. nař. č. 14/1918 ř. z., jež je potřebné pro průkaz způsobilosti k nastoupení živnosti zařizování plynovodů a vodovodů, nerozumí se doba učební.

(Nález z 12. listopadu 1937 č. 502/35.)

V ě c: Miroslav U. v Olomouci proti rozh. min. obchodu v Praze z 27. listopadu 1934 o zrušení koncese.

V ý r o k: S t í ž n o s t s e z a m í t á.

D ů v o d y: Městská rada v Olomouci udělila výměrem z 30. října 1933 Miroslavu U. koncesi k provozování živnosti instalování plynovodů a vodovodů (§ 15 č. 17 živn. řádu) se stanovištěm v Olomouci, nábřeží Přemyslovců č. 12.

Zem. úřad v Brně výměrem z 6. prosince 1933 odvolání společenstva živností kov zpracujících zamítl.

Min. obchodu u příležitosti dozorčí stížnosti společenstva živností kov zpracujících v Olomouci zakročilo z moci úřadu ve smyslu § 146 odst. 4 živn. řádu a zrušilo nař. rozhodnutím výměr zem. úřadu v Brně z 6. prosince 1933, jakož i výměr městské rady v Olomouci z 30. října 1933, ježto udělením koncese byl porušen předpis min. nař. z 6. srpna 1907 č. 196 ř. z. ve znění upraveném min. nař. ze 4. ledna 1918 č. 14 ř. z. Výrok ten odůvodnilo takto: Miroslav U. se učil od 1. července 1927 do 9. května 1931 — tedy po dobu delší tří let — řemeslné živnosti instalatérské u Františka Š. v Olomouci. Podle vysvědčení byl prakticky zaměstnán od 9. května do 5. června 1931 — t. j. 26 dnů — u Františka Š., instalatéra v Olomouci. V roce 1931/32 a 1932/33 navštěvoval strojnický odbor státní průmyslové školy mistrovské v Přerově. Absolutoriem této mistrovské školy vyhověl Miroslav U. jen zčásti náhradnímu průkazu, neboť prokázal zároveň pouhých 26 dnů zaměstnání při instalatérských pracích, oproti výslovně normou předepsaných minimálních dvou let. Dobu učební nelze považovati za »zaměstnání při instalačních pracích«, neboť učen si především osvojuje základní poznatky o použi-

vaném materiálu hlavním i pomocným a jeho základních vlastnostech a způsobu jeho zpracování v té či oné živnosti za dozoru učebního mistra nebo pomocníka a nemůže samostatně práce ty prováděti z prostého nedostatku dostatečných zkušeností, method pracovních a zručnosti. Teprve zaměstnání v živnosti staví zaměstnance před úkoly, jichž samostatným provedením se připravuje a po delší době také prokazuje jeho schopnost samostatně provozovati živnost. Poněvadž pro přijetí do mistrovské školy je podmínkou předložení výučního listu, nutno učební dobu pokládati za nezbytnou přípravu jak pro odbornou školu, tak i pro zaměstnání v příslušném oboru a nelze tudíž přípravnou dobu po absolvování odborné školy znovu hodnotiti do průkazu způsobilosti. Vzhledem k tomu je míti zato, že požadovanému dvouletému »zaměstnání při instalačních pracích svého oboru« v tomto případě vyhověno nebylo.

O stížnosti uvážil nss:

St-I vytýká v první řadě porušení zásady slyšení stran (§ 42 vlád. nař. č. 8/1928 Sb.), neboť bylo prý povinností žal. úřadu, aby st-le uvědomil o podání dozorčí stížnosti společenstvem a o výsledcích šetření a dal mu možnost zaujmouti k nim stanovisko. Námitka ta je bezdůvodná. Paragraf 146 živn. řádu neobsahuje předpisu, že by před vydáním opatření podle tohoto ustanovení měla strana býti slyšena, a podle účelu tohoto předpisu, aby totiž nezákonnosti sběhlé před nižší stolicí byly odstraněny, není toho také třeba, pokud by to ovšem ke zjištění skutkové podstaty nebylo nutné, čemuž však zde není, neboť skutkové předpoklady zákroku nejsou sporné, když se jedná výlučně o právní posouzení věci. Pokud st-I má zato, že o podání dozorčí stížnosti společenstvem měl býti vyrozuměn, má zřejmě na mysli ustanovení § 79 spr. řádu, přehlíží však, že tu nešlo o řádný opravný prostředek — nehledíc ani k tomu, že ve stížnosti nebyly uvedeny žádné nové skutečnosti —, nýbrž právě o dozorčí stížnost, a že min. obchodu rozhodovalo ex offio, při čemž dozorčí stížnost tvořila toliko podnět, nikoli však právní základ.

Co se věci samé týče, je na sporu jediné otázkou, zda výuční dobu lze subsumovati pod pojem zaměstnání při instalačních pracích.

Podle min. nař. č. 196/1907 ř. z. ve znění min. nař. č. 14/1918 ř. z. lze průkaz způsobilosti pro koncesi instalatéra plynovodů a vodovodů podati průkazem o naučení se živnosti instalování plyno- a vodovodů atd. a o čtyřletém zaměstnání žadatele při instalačních pracích jeho oboru. Místo tohoto průkazu nastupuje s výkazem o tom, že žadatel byl aspoň po dvě léta zaměstnán při instalačních pracích do jeho oboru náležejících, vysvědčení učiliště v nařízení tom uvedeného.

Žal. úřad má zato, že dobu, po kterou se žadatel řemeslu učil, nelze pokládati za dobu zaměstnání při instalačních pracích, a to jednak proto, že slouží toliko nabytí nezbytných zkušeností pro vlastní výkon oněch prací, jednak že absolvování učební doby je předpokladem pro přijetí do mistrovské školy. Stanovisku žal. úřadu bylo přisvědčiti.

Jak shora uvedeno, rozeznává cit. min. nař. dvojí způsob průkazu způsobilosti. První způsob žádá výuční dobu a čtyřleté zaměstnání při instalačních pracích z oboru žadatelova, rozlišuje tudíž toto »zaměstnání« od výuční doby a staví tyto pojmy naproti sobě. Mluví-li pak dále

při stanovení náležitostí druhého způsobu podávání průkazu způsobilosti opětně o zaměstnání při instalačních pracích do oboru žadatele náležejících, tedy užívá-li stejného termínu, nelze mítí zato, že pod pojmem »zaměstnání« rozumí zde něco jiného než v ustanovení bezprostředně předcházejícím a že by pod pojem »zaměstnání« mohlo spadatí zaměstnání konané v poměru učebním.

Pro závěr tento svědčí ostatně i úvaha, že mezi učilišti v nařízení tom jmenovanými jsou uvedeny i vysoké školy technické a montanistické, jichž absolventi zřejmě nebudou po složení předepsaných zkoušek vstupovati do poměru učňovského nebo normálně před absolvováním vysoké školy nebudou činní jako učňové, takže je na snadě závěr, že požadované nejméně dvouleté praktické zaměstnání bude následovati až po složení předepsaných zkoušek a že min. nař. tedy v těchto případech nemá na mysli dobu učební. V případě pak, kde pro přijetí na mistrovskou školu se vyžaduje absolvování výuční doby, jak tomu podle zjištění žal. úřadu, stížností nepopřehého, je zde, bylo by, kdyby názor stížností hájený byl správný, třeba hodnotiti učební dobu dvakráte, jednou jako předpoklad pro přijetí do mistrovské školy, jednou jako zaměstnání pro průkaz způsobilosti.

Ježto pak st-I, jak nesporno, vedle doby učební nevykázal dobu zaměstnání trvající aspoň dvě léta, nemohl nss shledati, že by předpoklady pro zakročení podle § 146 odst. 4 živn. řádu nebyly splněny.

Č. 13.054.

Pojišťovací právo. — Řízení před nss: I. Při řešení otázky, zda telefonistka, která je zaměstnána převážně zprostředkováním rozhovorů a příkazů, podléhá pensijní pojistné povinnosti podle zákona č. 89/1920 Sb., sluší zkoumati, zda tuto činnost nelze podle její povahy kvalifikovati jako práce převážnou měrou podřízené. — **II.** Podle zákona o ss č. 36/1876 ř. z. nemá stěžující si strana nikdy nárok na přisouzení útrat, zejména ani proti zúč. straně.

(Nález z 12. listopadu 1937 č. 1584/35-4.)

V ě c: Vilemína H. ve Vítkovicích (adv. Dr. Emil Goliat z Moravské Ostravy) proti rozh. min. soc. péče z 31. ledna 1935 o pensijním pojištění.

V ý r o k: Naříkané rozhodnutí se zrušuje. — Návrh, aby Vítkovické horní a hutní těžířstvo bylo uznáno povinným nahraditi st-Ice útraty řízení u nss do 15 dnů pod exekucí, se zamítá.

D ů v o d y: Pensijní ústav II. úředníků a zřízenců Vítkovického horního a hutního těžířstva v Mor. Ostravě prohlásil výměrem z 25. listopadu 1932, že st-Ika jako telefonistka v zaměstnání u tohoto těžířstva v době od 15. února 1922 do 31. prosince 1928 podléhala pensijnímu pojištění podle ustanovení zákona č. 89/1920 Sb. Na odvolání